

Mötesanteckning från Biblioteksrådet

Närvarande:

Mikael Lindström, prorektor, Nina Wormbs prodekanus, Kerstin Jacobsson universitetsdirektör, Sebastiaan Meijer lärarrepresentant, Anna Jerbrant, Framtidens utbildning, Maria Haglund Överbibliotekarie, Iris Callerholm, Chef utbildningsinflytande THS

Övriga adjungerande:

Sofia Wirström KTH biblioteket, sekreterare, Therese Lind, KTH biblioteket, punkt 4, Charlotta Andersson Lund fastighetschef, (via Zoom), Anna Blomqvist projektledare, och Marika Strömberg, punkt 5 alla från fastighetsavdelningen.

Frånvarande:

Annika Borgenstam, vicerektor för utbildning, Arnold Pears lärarrepresentant, Matt Davoudizavareh doktorandsektionen THS.

1 Mötet öppnas

Ordförande Mikael Lindström öppnar mötet. En presentationsrunda följer.

2 Föregående mötesanteckningar

Genomgång av föregående mötesanteckningar.

Uppföljning:

- Maria berättar att handlingsplanen för öppen vetenskap är klar – ska vara ett levande dokument som revideras årligen.
- En tydlig organisation för projektet nya mediastudion/Maxistudion behövs ta fram. Anna Jerbrant tar ansvar för det.
- Benchmarkinganalysen har blivit lite försenad men beräknas vara klar till sommaren.

3 Studentrelaterade frågor

Fråga om renoveringen som tas under punkt 5.

4 Arenagruppen KTH Biblioteket (Therese Lind)

Therese Lind presenterar bibliotekets Arena-grupp och berättar om gruppens uppdrag. Övergripande målet är att biblioteket blir en självklar mötesplats på KTH. Arena arbetar för att synliggöra KTH:s forskning genom olika evenemang och samarbete med studenter, forskare och andra aktörer. Gruppen arbetar även med studiemiljön i biblioteket och har då fokus på sociala aktiviteter och studenters välmående.

Exempel från Arenas arbete det senaste året:

- Två utställningar; en om skogens material och en om kärnenergi
- Populärvetenskapliga föreläsningar, varav en kopplad till Skogen-utställningen.
- Lunchseminarieserie om kärnenergi
- Studentledda workshops där studenter får anmäla sig och hålla en workshop (betalt uppdrag), utefter studenternas intressen och kunskaper
- Övrigt: bokdiskussion, pyssel, bokbytarvecka, skapa utrymmen i biblioteket för pauser

Under hösten 2024 och våren 2025 har aktiviteterna och evenemangen haft cirka 417 deltagare. Tyvärr finns ingen möjlighet att mäta besökare på utställningarna ännu.

Therese berättar vad som är på gång under hösten. En hel del beror på hur renoveringen kommer att påverka lokalen.

Fråga om hur utställningarna finansieras: Skogen-utställningen finansierades genom KTH 200 år. Kärnenergi-utställningen har återanvänt mycket material som redan fanns. Arena har en mindre budget för inköp för utställningar och aktiviteter. Kan vara problematiskt med externa finansiärer som vill styra utställningarna. Kontroversiella ämnen kan väcka känslor, viktigt att våga ta i svåra frågor men samtidigt hitta en balans.

Maria påpekar att det behövs kuratorskompetens framöver för att fortsätta med utställningar långsiktigt. Pågående diskussion med Kommunikationsavdelningen kring framtida samarbete.

5 Utveckling och renovering av KTH Biblioteket (Anna Blomqvist och Marika Strömberg)

Anna Blomqvist redogör kort för hur processen för renoveringsprojektet ser ut. De börjar lämna planeringsstadiet för att gå till programstadiet och projekteringsstadiet. Projekteringen börjar preliminärt efter sommaren. Kostnader för genomförandet håller på att tas in. Anna berättar även om den preliminära tidsplanen och redogör för prioriteringar av ytorna. De är måna om att salar för undervisning ska tas i första skedet då trycket inför hösten är stort. Ytskikt och teknik tas i första hand och möbler görs i ordning senare.

Lokaler som ingår i projektets första fas:

- Salongen, sidorummet till Salongen och Lavoisier
- Rinman och Hjärne
- "Södra arkaden" (ny benämning för vaktmästarkorridoren) – beslut angående rivning av vägg inväntas från Länsstyrelsen i juli
- Maxwell och fyra grupprum
- Arkadhallen
- Ångdomen

En arbetsgrupp på biblioteket har skapats, Lenita Brodin Berggren är sammankallande och ansvarig för gruppen.

Budget: cirka 8 miljoner i offerter från Akademiska hus (hyresgäst Anpassningar), AV och inredningsarkitekter. När offerter för inredningen har kommit in, kommer prioriteringar att behöva ske.

Marika Strömberg redogör för det tänkta gestaltningsprogrammet där det tagits avstamp i den befintliga gestaltningen från 2002 och renoveringen 2015–16. Utgångspunkter är teglet, ekträ, äpplet med mera. Till detta tillförs inslag av bland annat plommon. Marika har kontakt med tidigare arkitekter Ahrbom & partner. Tanken är att förvalta bibliotekets arkitektur och inredning på ett hållbart sätt. Marika visar vad som är tänkt kring kulörer, träslag och golv. Möbler återanvänds, tapetseras och renoveras. Vissa nyinköp görs, bland annat till undervisningssalarna. Test av rundel i bibliotekshallen där man beställer en ny ”tårtbit” för att se funktion och kostnad.

Säkerhetsavdelningen är involverad i frågan om möjligheter för meröppet (studenter och anställda får tillgång till lokal och material genom passerkort och biblioteket är utan bemanning).

Projektet tar fram nyckeltal kring studieplatser för att garantera att det blir fler. Projektet har en pågående dialog med THS om studieplatser. Projektet strävar efter att balansera antalet studieplatser, dvs. om några försvinner så tillkommer andra. Generellt är målsättningen att öka antal studieplatser, dock måste nyckeltalen redas ut. Projektet gör ingen skillnad på studieplatser för studenter och doktorander.

6 Överbibliotekarien rapporterar (Maria Haglund)

Läget i USA och akademisk frihet

Chefen för Library of Congress avskedades nyligen. Världen börjar reagera på det som händer i USA relaterat till demokrati och akademisk frihet. Infrastruktur som vi trodde var stabil visar sig inte vara det. Tillsammans med fakultetsrådet har biblioteket tagit initiativ till en seminarieserie på temat. Information om seminarierna behöver spridas genom bredare kalenderbokningar, är det här tillfälle att göra det? Rådet tycker det kan göras inför höstens tillfällen. Förslag att ta in Åsa Wikforss eller personer som pratar om liknande ämnen.

Vårkonferens för bibliotekschefer

Under konferensen diskuterades bland annat e-infrastrukturer och biblioteken, alla vill samarbeta och gå mot mer open source-lösningar. Några bibliotek börjar tillsammans med SUNET att ta fram en nationell tjänst för bibliotekssystem. Andra frågor var BIBSAM (vårt konsortium för att förhandla gemensamma databaser och tidskriftsavtal) och dess [nya handlingsplan](#). Handlingsplanen är ganska radikal genom att planen föreskriver att avtal endast tecknas med helt öppna tidskrifter, dvs frångår hybridavtal (som inkluderar både läsning och publicering) vilket kan få ganska stora konsekvenser. Det är ett sätt att sätta press på förlagen för att de skall ändra sina betalningsmodeller, eftersom omställningen till öppen publicering går för långsamt. Handlingsplanen bygger arbetet inom [SUHF:s utredningsgrupp bortom transformativa avtal](#) och [SUHF:s rekommendationer](#). Anna Lundén från Kungliga biblioteket ska besöka bibliotekets ledningsgrupp för att mer fördjupa frågan.

Makerspace

Maria berättar om tankarna om ett maker space-koncept på KTH där biblioteket har en roll. Befintliga makerspaces/experimentella miljöer på KTH:s skolor samarbetar och marknadsförs genom ett gemensamt nätverk. Två lokaler i biblioteket kan vara ytor för ett ”makerspace light” med målgrupp alla studenter, för generella aktiviteter, vissa skolaktiviteter när ytor saknas och där de specialiserade ytorna på skolorna kan marknadsföra sig för att nå ut till andra grupper. Arbetet skulle också handla om erfarenhetsutbyte och kompetensuppbyggnad tillsammans mellan de olika miljöerna. Arbetet leds av en lärare tillsammans med stödpersoner och studenter. Efter Marias dragning kom inspel från rådet. Det är viktigt att maker spaces är förankrade och integrerade med undervisningen och skolorna. En övergripande konstruktion på biblioteket riskerar att bli ottydlig.

Forskarhubben

Sebastian presenterar förslaget till "hubben" för ledningsgruppen 20 maj. En samarbetsorganisation mellan fakultet och verksamhetsstödet (främst biblioteket, IT och Forskarstöd) för bättre stöd och erfarenhetsutbyte inom forskningen. Organisationen ska utifrån KTH:s mål i forskningen, skapa bättre förutsättningar för KTH:s forskare att bedriva excellent forskning och nå ökat genomslag, i en alltmer digital och datadriven kontext. Planen är att göra en centrumliknande lösning kopplat till biblioteket med en akademisk föreståndare.

7 Övriga frågor

Nästa möte för Biblioteksrådet är 23 september.

8 Mötet avslutas

Anteckningar av

Sofia Wirström

2025-05-19